

ОБЩИНА ЧУПРЕНЕ

ПРОГРАМА

**ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ
В ОБЩИНА ЧУПРЕНЕ ЗА 2015 г.**

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата програма за развитие на читалищната дейност в Община Чупрене се създава в изпълнение на чл. 26а, ал. 2 от Закона на народните читалища за развитието на читалищата през 2015 година.

II. НАРОДНИ ЧИТАЛИЩА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ЧУПРЕНЕ

В Община Чупрене съдебно регистрирани са общо 6 читалища. Всички те са вписани и в Регистъра на народните читалища към Министерство на Културата. Във всички читалища в община Чупрене функционират библиотеки.

1. НЧ "Христо Ботев - 1897" с.Чупрене
2. НЧ "Нов живот - 1927" с.Горни Лом
3. НЧ "Наука - 1927" с.Долни Лом
4. НЧ "Христо Ботев -1927" с.Средогрив
5. НЧ "Съзнание - 1928" с.Репляна
6. НЧ "Проф.Ас.Златаров 2012" с.Търговище

Читалищата са традиционни самоуправляващи се български културно-просветни сдружения. Те задоволяват потребностите на гражданите, свързани с развитие и обогатяване на културния живот, запазване на обичаите и традициите на българския народ. Към всички читалища в Община Чупрене функционират библиотеки.

Изготвянето на Годишната програма за развитие на читалищната дейност в Община Чупрене за 2015 г. цели обединяване на усилията за по – нататъшно развитие и утвърждаване на читалищата като важни обществени институции реализиращи културната идентичност на Общината, региона и страната и да подпомогне годишното планиране и финансиране на читалищните дейности.

В съответствие с чл. 21 от ЗНЧ, читалищата набират средства от различни приходоизточници – членски внос, културно-просветна и информационна дейност, субсидия от държавния и общински бюджет, наеми, дарения и др. Основен източник на средства обаче си остава държавната субсидия, която се отпуска на читалищата чрез общинския бюджет. Понастоящем читалищата са в системата на т.нар. делегирани от държавата дейности. Средствата от държавния бюджет се определят на базата на субсидираната численост, като една субсидирана бройка е обвързана със стандарт, в който са разчетени средства за заплата, осигуровки и веществена издръжка. Общият размер на средствата от държавния бюджет за читалищата от общината през 2014 г. е 391 938 лв. при численост 8 бр., което прави стандарт 6 400 лв.

III. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Читалищата в общината имат собствен потенциал за решаване на част от проблемите, които стоят пред тях, като:

- ✓ Обогаляване на дейността, усъвършенстване на предлаганите културни продукти и услуги;
- ✓ Привличане на нови и главно млади читалищни членове, разширяване на социалния състав;
- ✓ Квалификация на кадрите;
- ✓ Нов тип мениджмънт.

За решаване на проблемите, описани по-долу се изисква партньорство с местната власт и Министерство на културата:

- Остаряла материално-техническа база и недостиг на средства за ремонт и поддръжка;

- Осигуряване от Министерството на културата на възможност за увеличаване на субсидираните бройки или увеличаване базата на една щатна бройка, за да е възможна финансова подкрепа на нови дейности.

При изготвянето на програмата е взет предвид анализът на силните и слабите страни, както и на вътрешната и на външната среда, указваща влияние върху дейността на читалищата.

ВЪНШНА СРЕДА	
Силни страни/възможности	Слаби страни/заплахи
Културно-етническо разнообразие;	Недостатъчно добре работеща икономика;
Добро сътрудничество с общинска администрация;	Бизнесът все още остава неангажиран към читалищната дейност;
Участие в проекти пред Министерство на културата и други донори;	Неангажираност на местното население към културните прояви, организирани от читалищата
Оказване на методическа и финансова помощ от Община Чупрене.	

ВЪТРЕШНА СРЕДА	
Силни страни/възможности	Слаби страни/заплахи
Спазване на механизма за разпределение на държавната субсидия;	Недостатъчна активност при търсене и разработване на проекти
Съществуване на щатен персонал, обезпечаваш читалищната дейност;	Липса на финансов ресурс за развиване на нови форми на дейност
Добре разпределена читалищна мрежа;	Липса на компютърни зали във всички читалища на територията на Община Чупрене
Кадрови ресурс с дългогодишен стаж в сферата на читалищната дейност;	
Повишаване квалификацията на работещите в читалищата;	
Добра материална база;	
Наличие на библиотеки във всички читалища;	
Интерес към търсене и развиване на нови форми на читалищна дейност.	

IV. ОСНОВНИ НАПРАВЛЕНИЯ И ПРИОРИТЕТНИ ЗАДАЧИ В ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ В ОБЩИНА ЧУПРЕНЕ ПРЕЗ 2015 ГОДИНА

Основните направления и приоритетните задачи в читалищната дейност са регламентирани и произтичат от Закона за народните читалища и от общинската културна политика, осъществявана на основание на съществуващата нормативна уредба и чрез изпълнението на Общинския културен календар. Те са ориентирани към

развитието и обогатяването на културния живот в общината и задоволяването на потребностите на гражданите чрез:

- съхранение, укрепване и развитие на традициите на българския народ;
- възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание и на културната идентичност;
- спомагат за изграждането на ценностна система у децата и младежите
- обмен между културите на различните етноси;
- разширяване на знанията на гражданите;
- осигуряване на достъп до информация и комуникация;
- насърчаване на социалното единство и солидарността между различните социални групи;
- партниране на местното самоуправление в развитието на обществените и в частност на културните процеси

За осъществяването на задачите са необходими постигане на цели в следните направления:

➤ **Библиотечно и информационно направление:**

- Обогатяване и поддържане на библиотеки, читални, електронно информационни мрежи и услуги;
- Създаване на читателски-библиотечни клубове, уреждане на изложби и кътове с литературата в библиотеките, витрини и др.
- Поддържане на интернет услуги и изготвяне на информационни табла с актуална информация за потребностите на населението;

➤ **Художествено-творческо направление:**

- Документиране и популяризиране на традициите и културните ценности на различните етноси в региона чрез различни форми на любителското творчество и участия в културни събития в общината, региона, страната, чужбина;
- Участия в културни събития в Общината – Х Турлашки фолклорен събор “Када кум прасе и ти вречу”;
- Повишаване качествата на предлагания от читалищата художествен продукт по повод различни събития;
- Изграждане на групи по интереси;
- Възстановка на обичаи и празници от Културния календар;
- Подготовка на проекти за обновяване на реквизит, гардероб на съставите;

➤ **Културно-просветно направление:**

- Организиране на тематични вечери, културно-просветни мероприятия, конкурси, изложби, творчески вечери и инициативи;
- Активно участие в събитията по Културния календар на Община Чупрене

➤ **Образователно направление:**

- Провеждане на образователни дейности за възпитание и развитие на местното население чрез курсове, кръжоци, лекции, викторини и др.
- Достъп на населението до залите с компютърна техника;

- **Краеведческо направление:**
  - Активизиране на дейности, свързани с развитие на краеведческата и издирвателската дейност във всяко читалище;
  - Сформиране на кръжоци за припознаване и изучаване на културно-историческото наследство на родния край;

- **Социално направление:**
  - Реализиране на инициативи със социална насоченост с цел социална и културна интеграция на различни социални общности, включително такива в риск, неравностойно положение, етнически групи и др.
  - Организиране на инициативи за оказване на помощ на възрастни хора и деца в неравностойно положение, поздравителни концерти;

- **Организационно направление:**
  - Утвърждаване и укрепване на връзки с институции, учебни заведения и др.;
  - Кандидатстване по европейски проекти и програми.

- **Направление - повишаване квалификацията на кадрите**
  - Участие в организирани обучения, семинари, кръгли маси, дискусии, работни срещи по проблемите на читалищата с цел повишаване компетенциите

V. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМАТА

№	Дейност	Отговорник / изпълнител	Срок	Източник на финансиране
I.	Библиотечна и информационна дейност			
1.	Обогатяване и поддържане на библиотеки, читални, електронно информационни мрежи и услуги	Читалища от община Чупрене	Постоянен	Собствени средства Дарения
2.	Актуализиране на библиотечния фонд на читалищните библиотеки чрез закупуване на нова литература , абонамент и акция за дарения на книги	Читалища от община Чупрене	Постоянен	Собствени средства
3.	Създаване на читателски-библиотечни клубове, уреждане на изложби и кътове с литератера в библиотеките, витрини и др	Читалища от община Чупрене	Постоянен	Собствени средства
4.	Организиране на дейностите по програма „Глобални библиотеки – място за достъп до информация и комуникация за всеки”	НЧ с.Чупрене, НЧ с. Горни Лом	Постоянен	Собствени средства Фондация „Бил и Мелинда Гейтс”
5.	Поддържане на интернет услугите и изготвяне на информационни табла с актуална информация за потребностите на населението	НЧ с.Чупрене, с. Горни Лом	Постоянен	Министерство на Културата Община Чупрене
II.	Художествено-творческа дейност			
1.	Съхраняване на фолклорните традиции с цел опазване на фолклора като част от националната ни култура	Читалища от община Чупрене	Постоянен	Собствени средства Програми на НФ „Култура”

2.	Документирани и популяризиране на традициите и културните ценности в региона, чрез различните форми на любителското творчество и участия на престижни културни събития в Общината, региона, страната и чужбина	Читалища от община Чупрене	Постоянен	Собствени средства Община Чупрене
3.	Участия на престижни културни събития в Общината, региона, страната и чужбина: - X Турлашки фолклорен събор "Када кум прасе и ти вречу"	Читалища от община Чупрене	м.юни 2015 г.	Община Чупрене Спонсори
4.	Повишаване качеството на предлагания от читалищата художествен продукт по повод различни чествания /19 февруари; 03 март, 06 май, 24 май, 01юни, 06 септември, 22 септември	Читалища от община Чупрене	Постоянен	Собствени средства Средства от финансиращи програми
5.	Организиране на инициативи с младежите, учениците и децата – карнавали, изработване на мартеници, сурвакници, великденски базари	Читалища от община Чупрене	Постоянен	Собствени средства Спонсори
6.	Възстановка на обичаи и празници от Културния календар	Читалища от община Чупрене	Постоянен	Собствени средства Спонсори
8.	Изграждане на групи по интереси	Читалища от община Чупрене	Постоянен	Собствени средства
7.	Подготовка на проекти за обновяване на реквизита на съставите	Читалища от община Чупрене	Постоянен	Допълваща субсидия на МК
III.	Културно – просветна дейност			
1.	Организиране на тематични вечери, културно-просветни мероприятия, конкурси, изложби и инициативи.	Читалища от община Чупрене	Постоянен	Собствени средства Община Чупрене
2.	Организиране на концертни програми и изяви, свързани с традициите в съответните селища.	Читалища от община Чупрене	Постоянен	Собствени средства Община Чупрене
3.	Активно участие в събитията по Културния календар на Община Чупрене на 2015 г.	Читалища от община Чупрене	Постоянен	Собствени средства Община Чупрене
IV.	Образователна дейност			
1.	Достъп на населението до залите с компютърна техника .Работа с интернет пространство	НЧ с.Чупрене НЧ с.Горни Лом	Постоянен	Собствени средства
2.	Провеждане на образователни дейности за възпитание и развитие на местното население чрез курсове, кръжоци, лекции, викторини и др	Читалища от община Чупрене	Постоянен	Собствени средства Община Чупрене
V.	Краеведческа дейност			

1.	Активизиране на дейности, свързани с развитие на краеведческата и издирвателската дейност във всяко читалище /събиране на предмети от традиционния бит, снимки и други подобни значими за населеното място/	Читалища от община Чупрене	Постоянен	Собствени средства
2.	Проучване и съхраняване и популяризиране на специфични за региона традиции и обичаи.	Читалища от община Чупрене	Постоянен	Собствени средства
VI. Социална дейност				
1.	Реализиране на инициативи със социална насоченост с цел социална и културна интеграция на различни социални общности, включително такива в риск, неравностойно положение, етнически групи и др.	Читалища от община Чупрене	Постоянен	Собствени средства Средства по проекти
2.	Организиране на инициативи за оказване на помощ на възрастни хора и деца в неравностойно положение, поздравителни концерти;	Читалища от община Чупрене	Постоянен	Собствени средства
VII. Организационна дейност				
1.	Утвърждаване и укрепване на връзки с институции, учебни заведения и НПО	Читалища от община Чупрене	Постоянен	Собствени средства
2.	Активно включване в обявени от МК сесии за подкрепа на любителското творчество, подпомагане на библиотечното дело, технологичното обновление, ремонти и др.	Читалища от община Чупрене	Постоянен	Собствени средства
3.	Кандидатстване по проекти и програми с цел набавяне на финансови средства за подобряване на материално техническата база на читалищата	Читалища от община Чупрене	Постоянен	Собствени средства
VIII. Повишаване квалификацията на кадрите				
1.	Участие в организираните за обучение, семинари, кръгли маси, дискусии, работни срещи по проблемите на читалищата с цел повишаване компетенциите и развитие на читалищата.	Читалища от община Чупрене	Постоянен	Собствени средства

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Програмата за развитие на читалищната дейност в община Чупрене за 2015 г. има отворен характер, което означава, че може да бъде допълвана и коригирана в зависимост от настъпилите промени и обстоятелства. Тя е реална и изпълнима, което ще доведе до желаните резултати.